

[Lasse Budtz]

forbindelse med forhandlingerne i Genève. Men dertil kommer, at man ligger under for den gamle tiltro til, at man skal opruste for at nedruste. Mange års bitre erfaringer burde efterhånden have overbevist de fleste om, at denne teori ikke holder. Der er en verdensomspændende dyb skepsis over for den fortsatte oprustning, og denne skepsis går heldigvis dybt ind i den amerikanske kongres. Opinionsundersøgelserne herhjemme viser, at også her vokser mistilliden til oprustningspolitikken.

På de kemiske våbens område har modstanden altid været meget stærk, og folketingsflertallets holdning er kommet til udtryk i 3. maj-dagsordenen.

Da Reaganadministrationen offentliggjorde sine planer om en ny produktion af kemiske våben, viste det sig hurtigt, at modstanden i den amerikanske kongres var massiv, så massiv, at forsvarsministeriet betalte en samling generaler og admiraler en lille million dollars for over 3 år at gennemføre en undersøgelse, der skulle overbevise politikerne om, at våbnene var nødvendige. Det lykkedes ikke, hvilket man så godt forstår. For godt et års tid siden måtte en viceforsvarsminister ved en høring i senatet indrømme over for senator Glenn, at alle de eksisterende artillerigranater med kemiske våben – der findes også andre typer end netop disse – kunne affyres og altså var brugbare. Hvorfor så lave nye?

Der er ganske vist nogle af de amerikanske våben, der er stationeret i Vesttyskland, som er forældede, men procentuelt er det ikke mange, det siger amerikanerne selv, og på et tidspunkt regnede amerikanske kilder ud, at man ved hjælp af de amerikanske kemiske våben alene kunne udrydde hele menneskeheden 5.000 gange – 5.000 gange, hverken mere eller mindre. Det skulle vel i og for sig være nok.

At Sovjet formentlig har lige så mange kemiske våben, ja efter al sandsynlighed langt flere, gør jo ikke situationen bedre. De bør alle væk, og det bør ske ved hjælp af et globalt forbud.

Modstanderne mod kemiske våben i den amerikanske kongres har desuden fremhævet, at man sagtens kan klare 30 dages krig med kemiske våben i Europa, at lagrene er store nok og sikre nok til at holde ind i 1990'erne, at de planlagte nye våben er 18 gange så dy-

re som de gamle i produktion, og at den ny produktion vil underminere forsøgene på at nå frem til en global aftale om forbud mod kemiske våben.

Vi beskæftiger os rent faktisk her med en sag, hvor næsten alle de gode argumenter mod våbnene kommer fra amerikansk side. Det er også amerikanske kilder, der advarer imod en udvikling, der kan anbringe kemiske våben i krydsermissilerne.

Studerer man i øvrigt det materiale, der er tilgængeligt i den amerikanske kongres, vil man hurtigt se, at mange har haft den opfattelse – og faktisk stadig har den – at de nye kemiske våben skal stationeres i Europa og først og fremmest i Tyskland, i Vesttyskland, i fredstid – i fredstid, ikke i krigstid. Vi er klar over i socialdemokratiet, at bl.a. general Rogers har sagt, at de skal oplagres i USA og først overføres til Europa i krisetid. Men for det første er det vel vanskeligt at fastslå, hvornår krisetiden er indtruffet, og hvem skal afgøre det? For det andet kan det blive svært at finde et land, der vil modtage dem. Heller ikke Vesttyskland ønsker dem, og Bonn vil i hvert fald ikke være alene, men ønsker andre landes deltagelse.

Endelig udtalte general Rogers sig den 18. februar ifølge det samme Reuters Bureau-telegram, som hr. Gert Petersen citerede, på en måde, der godt kan virke skræmmende. Generalen sagde nemlig:

»De kemiske våben er ikke til megen nytte oplagret i USA, når den dag kommer, hvor vi føler, vi skal bruge dem i Europa.«

Jeg tør nok antyde, at general Rogers har beskæftiget sig med spørgsmålet om beredskabsplaner, om nogen har, og den vesttyske regering har som bekendt forhandlet det direkte med den amerikanske.

Den bedste måde at beskrive situationen i Kongressen på er vel i øvrigt ved at citere nogle af dens ledende medlemmer.

Formanden for det udenrigspolitiske udvalg i repræsentanternes hus, Dante B. Fascell, gør f.eks. i en artikel i Washington Post opmærksom på, at et flertal, bestående af repræsentanter også for republikanerne, i 3 år har bekæmpet planerne om en ny produktion af kemiske våben. I en pressemeddelelse fra komiteen minder han om, at man i 16 år – nu i 17 år – har opretholdt et moratorium på de kemiske våbens område, og at der ikke er grund til at bryde det. Derefter opremser